
Referanser:

Arkivsak: 21/01874-23

Saksdokumenter:

KM 2024 Organisasjonsutvikling folkevalde bispedømmerådet og soknerådet
KM 2024 Organisasjonsutvikling Strategi for fellesløsninger i Den norske kirke

Organisasjonsutvikling - saker til Kirkemøtet 2024

Sammendrag

Kirkemøtet skal i 2024 behandle to saker knyttet til videre organisasjonsutvikling i Den norske kirke: Sak om folkevalde, bispedømmerådet og soknerådet og sak om strategi for fellesløsninger i Den norske kirke. Kirkerådet behandlet de vedlagte saksdokumentene i møte 25.-26.januar i KR 17/24 og KR18/24. Sakene kommer opp til ny behandling i Kirkerådet i februar, før de oversendes Kirkemøtet. Sakene legges frem for biskopene til orientering og drøfting.

Saksfremlegget har også en oversikt over hvilke saksfelt de ulike Kirkemøtemøte komiteene skal behandle i perioden.

Forslag til vedtak

Bispemøtet tar sakene til orientering.

Saksorientering

Bakgrunn

På vårens Kirkemøte skal det behandles to saker knyttet til den pågående organisasjonsutviklingen i kirken: Sak om folkevalgte, bispedømmerådet og menighetsrådet og sak om strategi for fellesløsninger i Den norske kirke. I denne saken inviteres biskopene til å samtale omkring hvordan disse sakene grenser opp mot biskopens rolle og oppgaver. Sakspapirene til Kirkerådets møte 25.-26.januar ligger som vedlegg til denne saken, og kan danne grunnlag for samtalen. I det videre sakspapiret er det løftet opp noen momenter som kan berøres i samtalen, men må ikke forstås som uttømmende for hva tematikken i

samtalen kan berøre. Det forventes imidlertid at også bispedømmerådernes forberedelse til saken vil gi biskopene et utgangspunkt til å ha en større grad av helhetlig tilnærming til de to sakene. Avslutningsvis gir sakspapiret en oversikt over hva de ulike komiteene på Kirkemøtet vil ha av saksfelt å arbeide med.

KM 2024 sak Organisasjonsutvikling – folkevalde, bispedømmerådet og soknerådet
Kirkemøtet skal behandle sak om Organisasjonsutvikling – folkevalgte, bispedømmerådet og menighetsrådet i år. Biskopens rolle og tilsyn planlegges behandlet på Kirkemøtet i 2025. Utover at det er nødvendig for biskopene å samtale generelt om kommende Kirkemøtesaker, er det noen momenter ved den kommende Kirkemøtesaken som berører biskopstjenesten særlig, ettersom biskop har sete i bispedømmerådet og dette ikke kan møtes uten biskopens tilstedeværelse. I det følgende løftes fram noen momenter biskopene kan ha et særlig henblikk på.

Hovedanliggendet er å tydeliggjøre de demokratisk valgte organene i Dnk som stedet virksomheten styres, henholdsvis gjennom menighetsrådet/fellesrådet for soknene, og bispedømmerådet og Kirkemøtet for rDnk. For å tydeliggjøre dette er det blant annet foreslått å gjøre prester som arbeider i soknet forpliktet på menighetsrådets planer og prioriteringer. Dette vil trolig i praksis ikke innebære stor forskjell fra hvordan prester i dag utfører sitt arbeid, men synliggjør menighetsrådets ansvar og myndighet tydeligere. Samtidig berører dette tematikk som kan knyttes opp mot prestens selvstendighet i forkynnelsen av Ordet og forvaltningen av sakramentene. I utredningen Embete og råd drøftes hvordan prestens rolle er å forstå i relasjon til menighetsrådet, og det gjøres et skille mellom hva som ligger til menighetsrådets myndighet og hva som ligger til presten selv: «Ordets forkynnelse og sakramentenes forvaltning skal ikke fra dag til dag «kontrolleres» av noen menneskelig myndighet» (s. 82). I demokratiutvalgets utredning behandles ikke dette særlig, utover en gjennomgang av hva som tidligere er skrevet om prestens relasjon til rådet (se særlig s 76), men drøfter prestenes rolle i råd uti fra spørsmål om arbeidsgiverspørsmål (s 105). At menighetsprester er forpliktet på menighetsrådets mål og strategier er ikke i seg selv motstridende med å ha frihet i forkynnelse og sakramentsforvaltning, som er hjemlet i *Tjenesteordning med kvalifikasjonskrav for menighetsprester* § 7.

Sakspapiret løfter fram bispedømmenes fremtidige rolle og oppgaver. Dette er foreløpig lagt opp som et overordnet vedtak, med få konkrete endringer. Det er tydelig at bispedømmerådets rolle må sees i sammenheng med biskopens tilsyn og ledelse. Bispedømmerådet beskrives som et sted for både å følge opp Kirkemøtets vedtak og i å fange opp og formidle signaler fra lokalmenighetene til sentralkirkelige organer. Som den enkeltpersonen som trolig er i tette kontakt både med det lokale, gjennom visitaser, kontakt med prester og andre tilsatte samt øvrige samlinger i bispedømmet, og med sete i bispedømmeråd, Kirkemøte og ulike nasjonale utvalg, har biskopen både mulighet og et særlig gitt ansvar gjennom sin vigsling for å binde kirken sammen. Biskopene bes særlig se på forslag til vedtak punkt 5 og vurdere hvordan dette legger føringer for videre arbeid med biskopens tilsyn og ledelse i organisasjonsutviklingsarbeidet og biskopens rolle i å bygge tettere relasjon mellom lokalmenigheter og Kirkerådet/Kirkemøtet.

KM sak Organisasjonsutvikling – Strategi for fellesløsninger i Den norske kirke

Saken om strategi for fellesløsninger i Dnk er i større grad rettet inn mot konkrete løsninger enn saken om folkevalgte, bispedømmeråd og menighetsråd. I sakspapiret løftes det opp en rekke konkrete digitale ordninger som styrker samhandling og effektiviserer kirkens virksomhet. Sakspapiret til Kirkemøtet synliggjør hvordan dagens organisering gjør samlede ordninger ressurskrevende, og løfter fram at man måtte innhente godkjenning av 349 kirkeverger for å kunne etablere et tilfredsstillende register over tilsatte i forbindelse med kirkevalget i 2023.

Heller enn å se på de tekniske og administrative sidene, inviteres biskopene særlig til å samtale om fellesløsninger som en faktor for å bygge en god samhandlingskultur i kirken. Sakspapiret løfter fram at fellesløsninger er viktige for å bygge kultur, og at vedtaket om å opprettholde to arbeidsgiverlinjer krever at man i større grad satser på slike fellesløsninger. En sentral barriere for at dette kan skje er knyttet opp mot begrenset økonomi i fellesrådene

og at flere fellesråd har såkalte tjenesteytingsavtaler med kommunen som binder opp de digitale løsningene for den lokale kirken til kommunen. Dette vil si at finansieringsordninger potensielt virker til hinder for å bygge en enhetlig kirkelig organisasjon. I forslag til vedtak, punkt 5, løftes dette opp. Biskopene bes samtale om på hva slags måte de kan bidra til å styrke satsingen på fellesløsninger.

I forslag til vedtak, punkt 2 b, heter det at: «Flere fellesløsninger utvikles og implementeres på HR-feltet for å sikre en best mulig personalforvaltning, med mål om likebehandling av alle ansatte som fremmer rekruttering og styrker kirkens omdømme.» Gitt endret utøvelse av arbeidsgiveransvar for prester tilsatt i bispedømmene, er en sentral målsetting å styrke biskopens relasjon til ansatte i fellesrådene. Biskopene inviteres til å samtale om hvordan fellesløsninger innen personalforvaltning grenser opp mot biskopens tilsyn overfor alle kirkelige tilsatte og det særlige tilsynet med vigslete.

Oversikt over komiteer på Kirkemøtet 2024

Biskopene er fordelt i ulike komiteer på Kirkemøtet, og vil arbeide tettere med noen saker. På bakgrunn av oversikten over arbeidet i komiteene inviteres biskopene til å samtale om aktuelle saker som skal behandles. I Kirkerådets forberedelse av saken heter det i vedtaket (KR 4/24)

Kirkerådet fastsetter følgende komiteer og tilhørende saksområder for perioden 2024–2027:

Komite A Gudstjenesteliv, kultur og kommunikasjon
Komite B Kirkelig undervisning, diakoni og samfunnsspørsmål
Komite C Økonomi og kontroll (fast komite for oppfølging av rapporter fra Kirkerådet)
Komite D Organisasjonsutvikling og valg
Komite E HR, inklusiv rekruttering og kompetanse
Komite F Urfolk, internasjonale og økumeniske forhold

Kirkerådet fastsetter følgende fordeling av saker til komiteene for Kirkemøtet 2024:

Komite A
KM 09/24 Ordning for askeonsdag (etter regelkomiteens behandling)
KM 18/24 Uttalelse

Komite B
KM 06/24 Plan for kirkelig undervisning og læring

Komite C
KM 04/24 Kontrollutvalgets melding til Kirkemøtet
KM 05/24 Kirkemøtets fordeling av midler 2025 og orientering om budsjett 2024

Komite D
KM 10/24 Strategi for fellesløsninger i Den norske kirke
KM 07/24 Organisasjonsutvikling - folkevalde, bispedømerådet og soknerådet

Komite E
KM 13/24 Tilskuddsforvaltning i Den norske kirke
KM 14/24 Ethiske retningslinjer

Komite F
KM 11/24 Oppfølging av økumeniske generalforsamlinger
KM 12/24 Sannhet og forsoning

Regelkomité

Det skal også velges en regelkomité for hele Kirkemøte perioden, jf. Kirkemøtets forretningsorden § 3-6 Regelkomité:

Kirkemøtet velger en regelkomité for hele valgperioden bestående av medlemmer av Kirkemøtet, inkludert én biskop.

Økonomiske/administrative konsekvenser

Skriv inn teksten her